

1. ANVENDELSE

- 1.1. Disse innkjøpsbetingelser gjelder med mindre annet er avtalt skriftlig.
- 1.2. Dersom selger benytter eller henviser til andre alminnelige eller spesielle leveringsbetingelser, for eksempel i sine ordrebekreftelser eller fakturadokument, er avvikene uten virkning for kjøpet, så fremt partene ikke uttrykkelig avtaler annet skriftlig.

2. TILBUD

- 2.1. Tilbudet tilstilles omkostningsfritt. Eventuelle avvik fra kjøpers forespørsel må spesifiseres uttrykkelig.
- 2.2. Kjøper har rett til å anta ethvert tilbud eller forkaste samtlige.

3. BESTILLING OG ORDREBEKREFTELSE

- 3.1. Kun skriftlige bestillinger er bindende for kjøper.
- 3.2. Selgers ordrebekreftelse skal undertegnes og returneres senest 5 arbeidsdager etter mottak av bestilling.

4. LEVERING, LEVERINGSTID

- 4.1. Leveransen skal være forsvarlig emballert og merket, og leveres til den fastsatte leveringstid på det avtalte leveringssted.
- 4.2. Levering skal skje DDP det avtalte leveringssted (Incoterms 2010), med mindre annet er uttrykkelig avtalt eller følger av pkt. 4.3.
- 4.3. Dersom det er avtalt at selger skal utføre montasje eller idriftsetting eller at det i forbindelse med levering skal foretas funksjonsprøver, anses imidlertid levering først å ha funnet sted når montasjen, idriftsettingen eller prøvene er ferdig utført, og kjøper skriftlig har bekreftet at leveransen er akseptert.
- 4.4. Selger bærer risikoen for tap av eller skade på leveransen, samt alle kostnader i denne forbindelse, inntil levering har funnet sted.

5. KRAV TIL KVALITETSSIKRING OG HMS

- 5.1. Selger skal ha et tilfredsstillende kvalitetssikrings- og HMS-system som er tilpasset kjøpets art. Relevante systemkrav basert på ISO 9001, OHSAS 18001 og ISO 14001 eller tilsvarende skal være ivaretatt.
- 5.2. Selger skal forsikre at alt materiale som anvendes i produksjon eller prosesser oppfyller de helse, miljø og sikkerhetsforskrifter som gjelder i produksjons- og salgsland.
- 5.3. Selger og dens underleverandører skal forsikre at FNs menneskerettigheter og ILOs retningslinjer blir ivaretatt.
- 5.4. Selger skal forsikre at leveransen/produktene ivaretar myndighetskravene for kjemikalier. REACH regelverk skal være ivaretatt.
- 5.5. Ved leveranse av kjemiske stoffer og produkter er Selger ansvarlig for at forskriftsmessige sikkerhetsdatablader er registrert/registreres og vedlikeholdes i Produktinformasjonsbanken (PIB) på norsk, samt dekke kostnader for dette.
- 5.6. Kjøper skal ha rett til å utføre kvalitetsrevisjoner hos selger og dennes leverandører.
- 5.7. Kjøper har til enhver tid rett til å foreta undersøkelser og kontroller hos selger og/eller selgers leverandører for å forsikre seg om at leveransen blir utført iht. avtalte krav, og selger skal bistå kjøper ved slik kontroll. Likeledes skal selger fremskaffe

prøveprotokoller, materialsertifikater, beregninger og annen dokumentasjon som kjøper krever.

- 5.8. Det påligger selger omgående og for egen regning å foreta retting av feil eller mangler som avdekkes gjennom kjøpers undersøkelser, kontroller og revisjoner.
- 5.9. Verken foretatte eller unnlatte undersøkelser, kontroller eller revisjoner fra kjøpers side fritar selger for ansvaret for at leveransen overholder de avtalte krav.

6. TEGNINGER OG DOKUMENTASJON

- 6.1. All dokumentasjon som sertifikater, tegninger, produktdataark, instruksjoner etc. eller annet som spesifisert i bestillingen, er å betrakte som del av leveransen. Det samme gjelder dokumentasjon som ikke er spesifisert i bestillingen men som er obligatorisk i henhold til gjeldende regelverk eller som er nødvendig for å kunne gjøre bruk av leveransen. Inkludert men ikke begrenset til opprinnelses sertifikat og samsvars sertifikat.
- 6.2. Kjøper kan kreve at Selger skal levere 1 papirkopi av sammenstillings- og detaljtegninger av leveransenes enkelte deler, og 2 papirkopier av annen dokumentasjon som er nødvendig for montasje, drift og vedlikehold, samt materialangivelser og reservedelslister med fabrikantenes identifikasjon. Selger skal levere fullstendig dokumentasjon i elektronisk versjon i åpne fil-formater som er godkjent av kjøper. Slik dokumentasjon skal, hvis ikke annet er avtalt, leveres samtidig med den øvrige leveransen. Fundament- og oppstillingstegninger skal imidlertid leveres i god tid før den øvrige leveransen, slik at kjøpers forberedende arbeid på montasjeplassen ikke forsinkes.

7. MONTASJE

- 7.1. Dersom montasje inngår som en del av selgers leveranse, skal selger i god tid før montasjen oversende en montasjeplan som også klart viser de ytelser som kjøper skal stå for ifølge avtalen.
- 7.2. Montasjearbeidet skal utføres innen rammen av de regler for sikkerhet, arbeidsforhold og lignende som gjelder på montasjestedet.

8. ENDRINGER

- 8.1. Kjøper har rett til å foreskrive de endringer i leveransen som måtte være ønskelige, og selger plikter å iverksette disse, så fremt endringene ligger innenfor det partene med rimelighet kunne forvente da avtalen ble inngått. Slike endringer kan innebære, men er ikke begrenset til, endringer av leveransens omfang eller kvalitet, endring av de tekniske spesifikasjoner, samt endringer av leveringstidspunktet.
- 8.2. Dersom selger ønsker å gjøre gjeldende at de varslede endringer medfører endring i pris eller leveringstid, skal han varsle kjøper skriftlig før endringen iverksettes. Unnlater selger dette, tapes retten til senere å påberope endringen som grunnlag for økning i pris eller utsettelse av leveringstid.
- 8.3. Vederlag for endringer skal være i samsvar med avtalens opprinnelige pris- og fortjenestenivå. Dersom endringer medfører besparelser for selger, skal kjøper automatisk godskrives dette.
- 8.4. Er partene uenige om den prismessige virkningen av en endring, skal selger likevel iverksette endringen uten å avvente endelig løsning av tvisten dersom kjøper krever dette.

9. AVBESTILLING

- 9.1. Kjøper kan ved skriftlig varsel til selger avbestille leveransen helt eller delvis.
- 9.2. Etter slik avbestilling skal kjøper betale selger for det arbeid som allerede er utført, samt dekke dokumenterte og nødvendige utgifter oppstått som en direkte følge av avbestillingen. Utover dette er ikke selger berettiget til noen kompensasjon på grunn av slik avbestilling.

10. BETALING

- 10.1. Kjøper skal betale selger den pris som fremgår av avtalen. Prisen er fast og eksklusiv merverdiavgift. Den avtalte pris gjelder for komplett leveranse og omfatter alt som ikke er særskilt unntatt i bestillingen.
- 10.2. Dersom ikke annet er avtalt, skal betaling skje 60 dager etter at korrekt faktura er mottatt, såfremt kontraktsmessig levering har funnet sted.
- 10.3. Alle fakturaer skal være påført bestillingsnummer og eventuelle andre referanser som kjøper krever og skal klart angi hva de enkelte beløp gjelder. Fakturagebyr og lignende godtas ikke. Kjøper har rett til å returnere faktura som ikke tilfredsstillende disse betingelser.
- 10.4. Dersom det er avtalt at selger skal stille bankgaranti, plikter ikke kjøper å foreta utbetalinger før han har mottatt slik garanti. Det samme gjelder dersom det er avtalt at selger skal fremlegge kopi av forsikringssertifikater eller lignende.
- 10.5. Kjøper kan gjøre fradrag i mottatt faktura for forskuddsbetalinger, omtvistet eller utilstrekkelig dokumentert beløp, eller beløp kjøper eller andre selskaper i Tratec konsernet har til gode hos selger.

11. FORSINKELSE

- 11.1. Selger skal umiddelbart underrette kjøper skriftlig dersom det er grunn til å anta at den avtalte leveringstid ikke kan overholdes. Meddelelsen skal angi grunnen til forsinkelsen og den antatte leveringstiden. Unnlater selger å gi slikt varsel, er han, uten hensyn til bestemmelsene i pkt. 11.3, ansvarlig for tap som kjøper lider, og som kunne ha vært unngått dersom selger hadde gitt kjøper varsel i rett tid.
- 11.2. Hvis levering ikke har funnet sted til avtalt tid, eller det er klart at slik forsinkelse vil inntreffe, har kjøper rett til å opprettholde eller helt eller delvis å heve bestillingen. For leveranser som selger skal tilvirke særskilt for kjøper etter hans oppgaver eller ønsker, og som selger ikke kan disponere på annen måte uten vesentlig tap, kan kjøper heve bare derom forsinkelsen medfører vesentlig kontraktsbrudd. Når maksimalt konvensjonalbot er nådd, kan kjøper alltid heve uansett kjøpets art.
- 11.3. Ved forsinkelse som ikke skyldes force majeure eller forhold kjøper er ansvarlig for, skal selger betale konvensjonalbot for hver kalenderdag forsinkelsen varer. Konvensjonalboten pr. dag skal utgjøre 0,2 % av den totale bestillingssum. Samlet konvensjonalbot skal likevel ikke overstige 10% av den totale bestillingssum. Med total bestillingssum forstås summen av beløp i hovedbestilling og alle eventuelle tilleggsbestillinger under samme bestillingsnummer.
- 11.4. Skyldes forsinkelsen feil eller forsømmelse fra selger eller noen han svarer for, kan kjøper i stedet for konvensjonalbot kreve erstatning etter gjeldende rett for det fulle økonomiske tap han lider som følge av forsinkelsen, uten hensyn til den begrensning som følger av pkt.11.3.
- 11.5. Selger plikter å bestrebe seg på å redusere forsinkelsen og skadevirkningen av denne mest mulig.

12. GARANTI OG MANGLER

- 12.1. Selger garanterer at leveransen oppfyller de avtalte krav, herunder de avtalte ytelses- og forbrukstall, og at den ikke har feil eller mangler av noen art. Videre garanterer han at alt arbeid utført av selger, herunder eventuelt konstruksjonsarbeid, er fagmessig utført og egnet for det formål det er ment å skulle tjene.
 - 12.2. Selger er ansvarlig for alle mangler som viser seg i løpet av garantiperioden. Garantiperioden utløper 5 år etter levering. Garantiperioden forlenges med den tid leveransen ikke kan anvendes som følge av mangler. For utskiftede eller reparerte deler løper en tilsvarende ny garantiperiode fra utskiften eller reparasjonen er fullført.
 - 12.3. Dersom det innen garantiperioden oppstår mangler, skal selger omgående, eller senere dersom kjøper har saklig grunn til for å forlange slik utsettelse, rette manglene for egen regning.
 - 12.4. Dersom selger ikke innen rimelig tid foretar hva som er nødvendig for å bringe leveransen i kontraktsmessig stand, er kjøper berettiget til selv eller ved andre å foreta utbedring for selgers regning og risiko. Det samme gjelder dersom det vil medføre vesentlig ulempe for kjøper å avvente selgers utbedring. I slike tilfeller skal selger underrettes før utbedring iverksettes.
 - 12.5. Dersom selger ikke utbedrer mangelen innen rimelig tid eller ikke utbedrer mangelen fullt ut, kan kjøper kreve forholdsmessig prisavslag.
 - 12.6. Kjøper kan heve kjøpsavtalen dersom mangelen medfører vesentlig kontraktsbrudd.
 - 12.7. Kjøper kan også kreve erstatning etter gjeldende rett for tap han lider som følge av mangler. Har leveransen mangler av en slik art at den ikke kan benyttes til kjøpers tiltenkte formål, kan kjøper velge å kreve konvensjonalbot som angitt i pkt. 11.3 for den perioden leveransen ikke kan anvendes i stedet for erstatning.
- 13. FORCE MAJEURE**
- 13.1. Force majeure betyr en hendelse utenfor en parts kontroll som han ikke burde ha forutsett da avtalen ble inngått og som han heller ikke med rimelighet kan ventes å overvinne eller avverge virkningene av.
 - 13.2. Ingen av partene skal anses for å ha misligholdt en avtaleforpliktelse i den grad han kan godtgjøre at overholdelse er blitt forhindret på grunn av force majeure.
 - 13.3. Den part som vil påberope seg force majeure, skal så snart som mulig gi den annen part varsel om force majeure situasjonen, dens årsak og antatte varighet.

14. EIENDOMSRETT

- 14.1. Kjøper blir eier av leveransen ved levering.
- 14.2. Dersom forskuddsbetaling finner sted, skal imidlertid eiendomsretten til leveransen gå over til kjøper etter hvert som betaling finner sted, selv om leveransen eller deler av denne befinner seg hos selger eller hans leverandører. Selger bærer likevel risikoen for leveransen til levering har funnet sted, jf. pkt. 4.4.
- 14.3. Modeller, verktøy eller utstyr til oppfyllelse av leveransen som kjøperen holder, er kjøpers eiendom. Det samme gjelder modeller, verktøy eller utstyr som selgeren fremstiller mot betaling fra kjøper, enten i form av en egen kjøpesum eller som en del av kjøpesummen for leveransen, og disse blir kjøpers eiendom så snart de er fremstilt og klare til bruk.
- 14.4. Selger skal merke leveransen og annet som tilhører kjøper som kjøpers eiendom, holde dette adskilt fra selgers og tredjemanns eiendom og sørge for at ingen del av dette er beheftet med pantesikkerhet til fordel for selger eller tredjemann.

15. PATENTINNGREP

- 15.1. Selger skal holde kjøper skadesløs for ethvert krav som skyldes at leveransen eller anvendelsen av leveransen eller deler av denne innebærer inngrep i tredjemanns patentrettigheter eller andre immaterielle rettigheter, unntatt når dette er en nødvendig følge av kjøpers instruks eller spesifikasjoner og selger ikke visste eller burde visst at slikt inngrep forelå.

16. BANKGARANTI

- 16.1. Ved tilvirningskjøp kan Kjøper i visse tilfeller kreve at Selger stiller ubetinget bankgaranti på 10% av den totale bestillingssum. Bankgarantien skal i så fall utstedes av bank godkjent av Kjøper og gjelde inntil reklamasjonsfristen er utløpt.

17. HEMMELIGHOLDELSE

- 17.1. All informasjon vedrørende kjøpers virksomhet, produkter og lignende som selger får tilgang til gjennom samarbeidet med kjøper skal behandles som bedriftshemmeligheter tilhørende kjøper. Slik informasjon skal holdes hemmelig og ikke benyttes til annet formål enn oppfyllelse av kjøpsavtalen. Selger er ansvarlig for ethvert tap som kjøper lider som følge av brudd på disse plikter.

18. RETTSVALG OG VERNETING

- 18.1. Disse alminnelige betingelser og enhver avtale inngått på grunnlag av disse betingelser er undergitt og fortolkes i samsvar med norsk rett.
- 18.2. Alle tvister vedrørende avtalen som ikke blir løst i minnelighet, skal avgjøres ved søksmål med mindre partene avtaler noe annet. Søksmål skal i tilfelle reises ved Kristiansand Tingrett.